

УДК 3.37.378

DOI <https://doi.org/10.32782/apv/2025.4.15>**Любов ТЕРЛЕЦЬКА**

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри іноземних мов і методик їх навчання, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, бульвар І. Шамо, 18/2, м. Київ, Україна, 02154

ORCID: 0000-0002-3690-5691

Бібліографічний опис статті: Терлецька, Л. (2025). Формування професійної іншомовної компетентності майбутніх вчителів початкової школи. *Acta Paedagogica Volyniensis*, 4, 107–113, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2025.4.15>

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Стандарти професійної компетентності педагога в системі вітчизняної освіти пройшли кардинальну трансформацію на рубежі ХХ–ХХІ століть і визначили пріоритетним напрямом розвиток демократичної гуманітарно-орієнтованої системи цінностей. За таких настанов професійна педагогічна компетентність визначає оптимальний алгоритм підготовки фахівця й реалізації його потенціалу в освітній діяльності. **Мета роботи** – визначити складники іншомовної комунікативної компетентності майбутнього вчителя початкової школи у контексті професійної підготовки майбутнього педагога. **Методологія.** На основі аналізу науково-педагогічних джерел, освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності «Початкова освіта» та дослідження підходів до визначення поняття «іншомовна комунікативна компетентність» визначено складники вказаного поняття у контексті фахової підготовки майбутніх вчителів початкової школи. **Наукова новизна.** Формування іншомовної комунікативної компетентності передбачає кореляцію кількох аспектів підготовки: розуміння компетентності педагога та його реалізації в умовах викладання в початковій школі, системність опанування іноземною мовою, використання концепту професіограми педагога для системного підходу у контексті фахової підготовки майбутнього вчителя початкової школи, синергію педагогічної та лінгвістичної підготовки для реалізації професійного потенціалу, залучення інноваційного виміру до професійної педагогічної діяльності та інші. **Висновки.** Своєрідним результатом професійної іншомовної компетентності вчителя початкових класів є формування культури професійного мовлення, характерного для цього конкретного освітнього середовища. Загалом основним показником професійного мовлення педагога є безумовна кореляція мовного компонента з навчальною програмою. Культура професійного мовлення педагога стає системоутворюючим елементом мовної культури в освітній системі. Мовна культура в освітньому середовищі передусім характеризується системністю та впорядкованістю лінгвістичних елементів і правил їхнього застосування. Для вчителя початкової школи принципи мовної культури набувають специфічного змісту залежно від конкретних педагогічних ситуацій.

Ключові слова: іншомовна компетентність, вчитель, початкова школа, іноземна мова, професійна підготовка.

Liubov TERLETSKA

Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Lecturer of Foreign Languages and Methodology Department, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, Shamo Blvd., 18/2, Kyiv, Ukraine, 02154

ORCID: 0000-0002-3690-5691

To cite this article: Terletska, L. (2025). Formuvannia profesiinoi inshomovnoi kompetentnosti maibutnix vchyteliv pochatkovoї shkoly [Formation of professional foreign language competence of future primary school teachers]. *Acta Paedagogica Volyniensis*, 4, 107–113, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2025.4.15>

FORMATION OF PROFESSIONAL FOREIGN LANGUAGE COMPETENCE OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS

The standards of professional competence for teachers in the domestic education system underwent a radical transformation at the turn of the 20th and 21st centuries and identified the development of a democratic, humanities-oriented system of values as a priority. Under such guidelines, professional pedagogical competence determines the optimal algorithm for training specialists and realising their potential in educational activities. **The aim of this article** is to identify the components of foreign language communicative competence of future primary school teachers in the context of their professional training. **Methodology.** Based on the analysis of scientific and pedagogical sources, the educational and professional training programme for first-level (bachelor's) higher education students majoring in «Primary

*Education» and research into approaches to defining the concept of «foreign language communicative competence», the components of this concept in the context of the professional training of future primary school teachers have been identified. **Scientific novelty.** The formation of foreign language communicative competence involves the correlation of several aspects of training: understanding the competence of a teacher and its implementation in the context of teaching in primary school, systematic mastery of a foreign language, the use of the concept of a teacher's professionogram for a systematic approach in the context of professional training of future primary school teachers, synergy between pedagogical and linguistic training for the realisation of professional potential, the introduction of an innovative dimension into professional pedagogical activity, and others. **Conclusions.** A distinctive result of the professional foreign language competence of primary school teachers is the formation of a culture of professional speech characteristic of this particular educational environment. In general, the main indicator of a teacher's professional speech is the unconditional correlation of the linguistic component with the curriculum. The culture of professional speech of a teacher becomes a system-forming element of linguistic culture in the educational system. Linguistic culture in the educational environment is primarily characterised by the systematicity and orderliness of linguistic elements and the rules for their application. For primary school teachers, the principles of linguistic culture take on specific meaning depending on specific pedagogical situations.*

Key words: foreign language competence, teacher, primary school, foreign language, professional training.

Актуальність проблеми. Іншомовна компетентність майбутнього вчителя початкової школи є специфічним кластером загально-освітнього поняття професійної компетенції педагога. Усі без винятку стандарти професійних якостей учителя мовних і культурологічних дисциплін початкових класів повністю узгоджуються з настановами загального педагогічного виміру. Тому перед конкретизацією особливостей формування іншомовної компетентності майбутніх учителів початкової школи варто визначити принципи побудови матриці компетентності педагога в сучасній освітній парадигмі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх учителів початкової школи були досліджені у наукових доробках вітчизняних та зарубіжних науковців. Так, Пінчук І. визначила структуру іншомовної компетентності як «комплекс лінгвістичного, мовленнєвого, лінгвосоціокультурного та прагматично-стратегічного компонентів, що взаємодіють і доповнюють один одного та функціонують як єдина система» (Пінчук, 2019). У статті Моляки І. наголошено на важливості комплексного та систематизованого формування англомовної фонетичної компетентності майбутніх педагогів, яке на думку авторки складається з методичного, лінгвістичного, прагматичного та рефлексивного компонентів (Моляка, 2023). Петрик К. вважає іншомовну комунікативну компетентність одним з пріоритетних напрямків змісту професійної підготовки здобувачів вищої освіти. Автор розглядає іншомовну комунікативну компетентність як «здатність і готовність здобувачів вищої освіти до іншомовного спілкування з носіями мови, сприй-

няття і розуміння партнерів, адекватного і своєчасного вираження своїх розумових намірів» (Петрик, 2021). Комунікативну компетентність майбутнього вчителя початкових класів Бірюк Л. досліджує через призму історичного аналізу в контексті становлення системи професійної підготовки у 1960-х-2011 роках (Бірюк, 2015). Волошина О. визначає іншомовну компетентність як «здатність повноцінно спілкуватися іноземною мовою в усній і письмовій формах в різноманітних ситуаціях для вирішення завдань міжособистісної і міжкультурної взаємодії» (Волошина, 2019). На думку Задунайської Ю. головними особливостями процесу формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх учителів є «використання мови відповідно до даного соціально спрямованого контексту; залучення студентів до ситуативного спілкування, максимально наближеного до реальних життєвих ситуацій; зміна функції викладача, який стає активним координатором навчальної діяльності студентів, їхнім радником, співрозмовником та учасником процесу навчання; використання різноманітних видів навчальної діяльності, зокрема: парних і групових видів діяльності, рольових ігор, проєктних і проблемних завдань; широке використання автентичних матеріалів» (Задунайська, 2015).

Мета дослідження – визначити складники іншомовної професійної комунікативної компетентності майбутніх учителів початкової школи.

Виклад основного матеріалу дослідження. Традиційний формат сталості професійної підготовки майбутнього педагога, який тривалий час був безальтернативною умовою належного рівня професійної майстерності, поступово

втрачає свої позиції. На зміну приходить динаміка діяльнісного підходу, який зосереджує основний фокус на здатності педагога реалізувати свій потенціал у конкретному освітньому середовищі (у початковій школі), спроможності трансформувати принципи роботи відповідно до нових викликів і вимог (Ніколаєва, 2011). Концепція готовності вчителя початкової школи здійснювати професійну діяльність передбачає наявність стійких фундаментальних характеристик індивідуального розвитку та його кореляції зі сферою освітньої активності. У сучасній освітньо-науковій парадигмі чітко розрізнено принципи підготовки й готовності до педагогічної роботи. Кластери педагогічних, комунікативних, психологічних, організаційних, предметних та інших навичок асоціюються з фундаментальними знаннями й навичками педагога. У свою чергу, набувають важливості навички, орієнтовані на життєво-практичну активність вчителя початкової школи в професійному контексті. Розгляд загальної характеристики професійної компетентності педагога дає змогу розширити його розуміння в контексті мовного чи іншомовного складника. Задля цього варто чітко сформулювати визначення вказаної компетентності. Іншомовну комунікативну компетентність майбутніх вчителів початкової школи визначаємо як здатність майбутнього педагога використовувати іноземну мову для професійної діяльності в освітньому процесі початкової школи, володіння комунікативними та мовленнєвими навичками, уміння використовувати іноземну мову для пошуку та обробки інформації, а також для взаємодії з учасниками освітнього процесу.

Грунтовніший розгляд питання позиціонування мови (рідної чи іноземної) передбачає використання ще однієї дефініції, яка не лише дає можливість визначити аспект володіння мовою, а й визначає пріоритети й механізми застосування мовної чи мовно-культурної активності.

Термін «мовна компетенція» визначено як «знання норм і правил сучасної української літературної мови, уміле їх використання у процесі мовлення, система вироблених і засвоєних у процесі мовленнєвої діяльності мовознавчих правил, достатніх для сприйняття й вербального відтворення явищ об'єктивної дійсності» (Тільняк, 2024).

У Великому тлумачному словнику сучасної української мови поняття «мовленнєва компетенція» визначено – це «уміння говорити, слухати, читати, писати, тобто уміння, пов'язані з мовленнєвою діяльністю, з побудовою діалогічних і монологічних висловлювань у конкретній ситуації, відповідно до рівнів мовної компетенції учасників спілкування» (Бусел, 2001, с. 14).

Диференціація понять мовної та мовленнєвої компетентності яскраво підтверджує зазначену дихотомію професійної підготовки й професійної готовності вчителя початкової школи. Мовна компетентність акумулює весь потенціал теоретичних знань і практичних навичок, які набуваються здобувачем вищої педагогічної освіти в кластері лінгвістичних вимірів. Водночас мовленнєва компетентність передбачає здатність використовувати в професійному розрізі раціональний та емпіричний досвід, набутий педагогом у ході навчання й підготовки. Мовна й мовленнєва компетентність педагогічного фахівця відображається в практичній діяльності, трансформуючись у мовно-комунікативну компетентність, яка в свою чергу передбачає активне застосування синергії освітньо-професійних та індивідуальних якостей педагога: налагодження контактів професійного прояву (учитель-учень, учитель-учні, учитель-учитель, учитель-освітянська спільнота тощо); аргументованість висловлювань, дискурсів; лаконічність і прагматичність у комунікації; стимулювання співрозмовника до активної комунікації з окресленням її ціннісно-цільових вимірів; сприйняття й розуміння співрозмовника з урахуванням особливостей його мовної активності; контроль ментального й морально-психологічного стану в процесі мовленнєвої діяльності. Тобто професійна компетентність педагога в розрізі його мовознавчої підготовки й мовленнєвої діяльнісної активності корелюється із загальними педагогічними стандартами, має специфіку, пов'язану із сутнісним, змістовим, інформаційним і комунікативним проявом мовного компонента в освітньому процесі (Задунайська, 2015).

Окремо варто розглянути специфіку іншомовної компетентності, яка вносить особливості до парадигми розуміння педагогічного потенціалу. Для розуміння окремих відмінностей іншомовної компетентності доцільно проаналізувати

освітньо-професійну програму підготовки вчителів початкової школи, у якій чітко систематизовані та структуровані ключові аспекти їхньої діяльності. Також актуальним джерелом є робочі програми навчальних дисциплін іншомовного блоку підготовки майбутнього вчителя початкової школи (див. таблиця 1).

Наступний аспект парадигми професійної педагогічної компетентності покликаний розкрити її особливості, пов'язані зі специфікою освітньої діяльності в початковій школі. У цьому контексті доцільно використати аналіз професійної програми вчителя, у якій надаються характеристики його професійного потенціалу (Кузенко, 2018). Мовні й мовленнєві компетентності виражаються в таких аспектах: 1) розробленні планів занять, які є послідовними й логічно доповнюють одне одного в процесі початкового етапу засвоєння іноземної мови, і розробленні стратегії поступового поглиблення знань і навичок із дисципліни; 2) здатності вчителя початкових класів пояснити матеріал іноземною мовою у форматі, зрозумілому учневі, або ж сформулювати цільові (але бажано не навчальні теоретичні чи практичні) характеристики рідною мовою під час вивчення іноземної; 3) організації контролю знань (поточного, ситуативного, рівневого) і визначенні рівня ефективності запропонованих методів і форм навчання іноземної мови з розумінням і спроможністю до їх корекції; 4) виявленні інтересів і схильностей учнів молодших класів у колективному вимірі й індивідуальних побажань конкретного учня з метою формування креативного й ініціативного навчального середовища для засвоєння іноземної мови; 5) психологічно-емоційній готовності до ораторської, вер-

бальної та комунікативної активності в межах навчального процесу з метою урізноманітнення елементів сприйняття і трансляції іноземної мови та культури; 6) збереженні й поширенні принципів ментальної стійкості шляхом актуалізації педагогічного оптимізму щодо потенціалу іноземної мови та дотримання принципів гуманності в контексті затребуваності й актуальності володіння іноземною мовою (Карпова, 2021).

Важливим аспектом в системі підготовки майбутнього вчителя початкової школи є формування чітких та зрозумілих критеріїв оцінки рівня компетентностей педагога. Варто наголосити, що з боку інституційного кластеру механізмів оцінювання діяльності та готовності вчителя до професійної діяльності достатньо. Також вичерпними є настанови щодо контролю ефективності роботи вчителя безпосередньо на посаді в закладі початкової освіти. Водночас, сучасний особистісно-орієнтований формат підготовки педагогічного фахівця в закладі вищої освіти значну увагу зосереджує на моделі самоконтролю та самооцінки.

Це є важливим компонентом цілісності особистості педагога, який проявляє здатність критично аналізувати сильні та слабкі сторони своєї підготовки та може коректувати хід навчання та удосконалення компетентностей. Для студента закладу вищої педагогічної освіти така модель є актуальним механізмом корекції власної навчальної активності.

У сучасному науково-педагогічному дискурсі активно розробляються методики впровадження алгоритмів самооцінки не лише вчителями, але й майбутніми педагогами задля їхньої підготовки до реальної викладацької роботи. Зокрема, у дисертаційному дослідженні Т. Кокнової, опи-

Таблиця 1

Аналіз програмних вимірів навчання іноземних мов у контексті формування мовленнєвої компетентності вчителів початкової школи

Загальна компетентність згідно з програмою іншомовної освіти початкової школи	Особливості реалізації в робочій навчальній програмі для вчителя іноземної мови початкової школи
Здатність спілкуватися іноземною мовою як усно, так і письмово	
Фундаментальна характеристика підготовки педагога шкільної (початкової) освіти в розрізі набуття повноти знань, умінь і навичок	Конкретизація мовної та мовленнєвої компетентності, яка полягає у вільному володінні іноземною мовою та здатності організувати її вивчення серед учнів молодших класів
Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні й цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності	
Підготовка педагогічного фахівця не лише передбачає дотримання стандартів професійного рівня, а й актуалізує життєво-гнучкі компетентності, які допомагають реалізувати потенціал іноземної мови	У робочій навчальній програмі визначається формат навчальної активності, який є найбільш сприятливим для досягнення балансу між стандартизованим і бажаним рівнем володіння іноземною мовою

Джерело: (Освітньо-професійна програма, 2025).

тувальник щодо педагогічної самооцінки діяльності викладача іноземної мови був запропонований студентам (Кокнова, 2021). У дослідженні використані актуальні питання, безпосередньо пов'язані з практичною педагогічною діяльністю. Проблема самооцінки корелюється зі здатністю вчителя ефективно використовувати інноваційні механізми навчання. Для майбутнього вчителя розуміння важливості інноваційних технологій в професійній діяльності є справжнім маркером готовності до формування індивідуальних якостей ініціативного та мотивованого педагогічного працівника. До актуальних питань самооцінки професійної діяльності належать: зацікавленість вчителя в інноваціях та експериментах в педагогічній діяльності; застосування на практиці викладання іноземних мов інноваційних технологій навчання; причини гальмування розвитку інноваційних ідей та проектів в навчанні іноземних мов; внутрішні протиріччя та зовнішні фактори, які сприяють впровадженню інновацій у викладанні; ціннісно-цільові характеристики професійної діяльності інноваційні методи навчання та освітні технології, які вже застосовувалися в процесі навчання в закладі вищої педагогічної освіти (Кокнова, 2021).

Різноманітність, яка передбачає орієнтацію навчальної активності на використання лексичного різноманіття навчальної, наукової, художньої, розмовної тематики під час вивчення іноземної мови є особливо актуальною. Також значущою є неминучість постійного порівняння за пошуком аналогій між рідною та іноземною мовами, яку доцільно переорієнтувати з виміру протистояння до концепції різноманітності на прикладі двомовності (багатомовності). Виразність, яка складається з багатьох компонентів, визначає особливості іноземної мови (чи вагомості відмінності від рідної мови). Такими аспектами можна вважати граматичну ексклюзивність, фонетичну специфіку, вимову й акцент тощо.

Формування професійної іншомовної компетентності майбутніх учителів початкової школи передбачає кореляцію кількох основних вимірів:

- загальноосвітнього розуміння компетентності педагога та його реалізації в умовах викладання в початковій школі;
- специфіки застосування педагогічної компетенції в початковій школі, яка передбачає необхідність доручення психологічного та ментального складника в процесі підготовки фахівця;

- важливості перших кроків системного засвоєння іноземної мови в початковій школі, що диктує специфічний формат побудови навчального процесу, в якому ключовим завданням є не ситуативні результати успішності, а системне навчання іноземної мови;

- використання концепту професіограми педагога для цілісного тлумачення рівня фахової іншомовної підготовки майбутнього вчителя початкової школи з чітким інституційним викладом критеріїв та здатністю вчителя реалізувати свій педагогічний потенціал;

- особливостей іншомовної компетентності в парадигмі знань, умінь і навичок з синергією лінгвістичного та педагогічного виміру підготовки вчителя початкової школи;

- характеристики мовленнєвої компетентності в контексті реалізації професійного потенціалу;

- розуміння важливості формування принципів мовної культури в сегменті володіння іноземною мовою;

- необхідність залучення інноваційного виміру до професійної педагогічної діяльності;

- врахування настанов оцінки (самооцінки) та контролю (самоконтролю) власної професійної активності.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Компетентність педагога є системним поняттям, яке визначає професійний потенціал і рівень його реалізації в освітньому просторі. Класична інтерпретація професійної педагогічної компетентності зводиться до фахової підготовки – наявності знань, умінь і навичок, завдяки яким здійснюється навчальна активність. Але нинішній динамічний світ не терпить сталості та консервативності, тому весь набутий потенціал педагогічної майстерності потребує постійного удосконалення та оновлення. Проте таке позиціонування більше корелюється з концептом професійних компетенцій як прояву набуття фахового потенціалу. Водночас сучасне тлумачення професійної компетентності педагога долучає ще один фундаментальний вимір – готовність до навчальної діяльності. Динамічність соціокультурного розвитку визначає нові стандарти для освітньої системи загалом і педагогічної діяльності зокрема. Перспективи подальших досліджень вбачаємо у необхідності порівняльного дослідження системи іншомовної підготовки майбутніх учителів початкової школи у закладах вищої освіти України.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бірюк Л. Я. Комунікативна компетентність майбутнього вчителя початкових класів: ретроспектива формування. *Естетика і етика педагогічної дії : збірник наукових праць*. Полтава, 2015. Вип. 11. С. 9–19.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. К.; Ірпінь: ВГФ: «Перун», 2001. 1440 с.
3. Волошина О. С. Підготовка вчителя початкових класів до оцінювання іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів засобами тестових технологій : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Центральн. укр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. Кропивницький, 2019. 20 с.
4. Задунайська Ю.В. Формування іншомовної комунікативної компетентності у вищих навчальних закладах педагогічного профілю. URL: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/10/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F-3.pdf>
5. Задунайська Ю.В. Формування професійної компетентності вчителя іноземної мови початкової школи. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2015. № 11. С. 105–110.
6. Карпова О. Сучасні підходи до викладання іноземної мови професійного спрямування. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. 2021. № 47. С. 179–183.
7. Кокнова Т. Теорія і практика формування лінгвометодичної компетентності майбутніх викладачів іноземних мов у процесі фахової підготовки : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04. Старобільськ, 2021. 610 с.
8. Кузенко О., Мацук Л. Професіограма сучасного вчителя початкових класів у руслі впровадження концепції Нової української школи. *Освітній простір України*. 2018. № 13. С. 160–166.
9. Моляка І. Англomовна фонетична компетентність як науково-методична проблема в освіті. *Наука і освіта*. 2023. №2. С. 48–53.
10. Ніколаєва С. Система навчання іноземних мов і культур студентів мовних спеціальностей (викладачів, перекладачів) : курс лекцій. Київ, 2011. URL: http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/787878787/268/Lecture_4.pdf?sequence=4&isAllowed=y
11. Освітньо-професійна програма 1.А3.00.01 Початкова освіта першого(бакалаврського) рівня вищої освіти. Київський столичний університет імені Бориса Грінченка. Київ, 2025. URL: <https://drive.google.com/file/d/1c3sGAvoPWaGA-fod31qxjvBvRk5Kn0JM/view>
12. Петрик К.Ю. Іншомовна комунікативна компетентність як один із пріоритетних напрямків професійної підготовки здобувачів вищої освіти. *Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції*. м. Харків, 2021. С. 98–103.
13. Пінчук І.О. Структура іншомовної комунікативної компетентності майбутніх учителів початкової школи. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка: Педагогічні науки*. Вип. 1, 2019. С. 100–106.
14. Тільняк Н. Мовна та мовленнєва компетентності як складові підготовки студентів технічних спеціальностей. 2024. URL: <https://kumlk.kpi.ua/2024/01/17/%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B0-%D1%82%D0%B0-%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%94%D0%B2%D0%B0-%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%B5%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96-%D1%8F-2/>

REFERENCES:

1. Biriuk L. Ya. (2015) Komunikatyvna kompetentnist maibutnoho vchytelia pochatkovykh klasiv: retrospektyva formuvannia [Communicative competence of future primary school teachers: a retrospective view of its formation]. *Estetyka i etyka pedahohichnoi dii : zbirnyk naukovykh prats*. Poltava, Vol. 11. pp. 9–19. (in Ukrainian)
2. Busel V.T. (ed.) (2001) Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy [Large explanatory dictionary of modern Ukrainian language]. K.; Irpin: «Perun», 1440 p. (in Ukrainian)
3. Voloshyna O. S. (2021) Pidhotovka vchytelia pochatkovykh klasiv do otsiniuvannia inshomovnoi komunikatyvnoi kompetentnosti molodshykh shkoliariv zasobamy testovykh tekhnolohii [Training primary school teachers to assess the foreign language communicative competence of younger schoolchildren using test technologies]: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.04. Tsentralnoukr. derzh. ped. un-t im. V. Vynnychenka. Kropyvnytskyi, 20 p. (in Ukrainian)
4. Zadunaiska Yu.V. (2015) Formuvannia inshomovnoi komunikatyvnoi kompetentnosti u vyshchyykh navchalnykh zakladakh pedahohichnoho profilu [Formation of foreign language communicative competence in higher educational institutions of pedagogical profile]. Retrieved from: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/10/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F-3.pdf> (in Ukrainian)
5. Zadunaiska Yu.V. (2015) Formuvannia profesiinoi kompetentnosti vchytelia inozemnoi movy pochatkovoї shkoly [Formation of professional competence of primary school foreign language teachers]. *Problemy pidhotovky suchasnoho vchytelia*. № 11. p. 105–110 (in Ukrainian)

6. Karpova O. (2021) Suchasni pidkhody do vykladannia inozemnoi movy profesiinoho spriamuvannia [Modern approaches to teaching foreign languages for professional purposes]. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. № 47. p. 179–183. (in Ukrainian)
7. Koknova T. (2021) Teoriia i praktyka formuvannia linhvometodychnoi kompetentnosti maibutnikh vykladachiv inozemnykh mov u protsesi fakhovoi pidhotovky [Theory and practice of forming the linguistic and methodological competence of future foreign language teachers in the process of professional training] : dys. ... dokt. ped. nauk : 13.00.04. Starobilsk, 610 p. (in Ukrainian)
8. Kuzenko O., Matsuk L. (2018) Profesiograma suchasnoho vchytelia pochatkovykh klasiv u rusli vprovadzhennia kontseptsii Novoi ukrainskoi shkoly [The professional profile of a modern primary school teacher in the context of implementing the concept of the New Ukrainian School] *Osvitnii prostir Ukrainy*. № 13. p. 160–166 (in Ukrainian)
9. Moliaka I. (2023) Anhlo movna fonetychna kompetentnist yak naukovo-metodychna problema v osviti. [English phonetic competence as a scientific and methodological problem in education]. *Nauka i osvita*. №2. p. 48–53. (in Ukrainian)
10. Nikolaieva S. (2011) Systema navchannia inozemnykh mov i kultur studentiv movnykh spetsialnostei (vykladachiv, perekladachiv) : kurs lektsii [System of teaching foreign languages and cultures to students of language specialities (teachers, translators): lecture course]. Kyiv, Retrieved from: http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/7878787/268/Lecture_4.pdf?sequence=4&isAllowed=y (in Ukrainian)
11. Osvitno-profesiina prohrama 1.A3.00.01 Pochatkova osvita pershoho(bakalavrskoho) rivnia vyshchoi osvity [Educational and professional programme 1.A3.00.01 Primary education of the first (bachelor's) level of higher education] (2025) Kyivskiy stolychnyi universytet imeni Borysa Hrinchenka. Kyiv, Retrieved from: <https://drive.google.com/file/d/1c3sGAvoPWaGA-fod31qxjvBvRk5Kn0JM/view> (in Ukrainian)
12. Petryk K.Iu.(2021) Inshomovna komunikatyvna kompetentnist yak odyin iz priorityetnykh napriamkiv profesiinoy pidhotovky zdobuvachiv vyshchoi osvity [Foreign language communicative competence as one of the priority areas of professional training for higher education students]. *Materialy V Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii*. Kharkiv, p. 98–103 (in Ukrainian)
13. Pinchuk I.O.(2019) Struktura inshomovnoi komunikatyvnoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv pochatkovoi shkoly [The structure of foreign language communicative competence of future primary school teachers]. *Visnyk Hlukhivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Oleksandra Dovzhenka: Pedahohichni nauky*. Vol. 1, p. 100–106 (in Ukrainian)
14. Tilniak N. (2024) Movna ta movlennieva kompetentnosti yak skladovi pidhotovky studentiv tekhnichnykh spetsialnostei [Language and speech competences as components of training students in technical specialities]. Retrieved from: <https://kumlk.kpi.ua/2024/01/17/%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B0-%D1%82%D0%B0-%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%94%D0%B2%D0%B0-%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%B5%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96-%D1%8F-2/>

Дата першого надходження рукопису до видання: 22.08.2025
 Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 18.09.2025
 Дата публікації: 03.11.2025